

Dodenherdenking – 4 Mei 2025.

Jaarlijks herdenken wij op 4 Mei alle burgers en militairen die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord sinds het uitbreken van de 2-de Wereldoorlog.

Herdenking op 4 mei 2025 bij het Nationaal Koopvaardijmonument “De Boeg” - Rotterdam:

Bij dit monument herdenken wij de opvarenden van de Nederlandse koopvaardij schepen die tijdens de Tweede Wereldoorlog omkwamen.

Programma:

- * 09.30 uur - Ontvangst bij het monument.
- * 10.00 uur - Het “slaan van 4 glazen” op de scheepsbel door Zeekadettenkorps Rotterdam.
- * 10.05 uur - Woord van herdenking door burgemeester Schouten.
- * 10.10 uur - Kranslegging met koraalmuziek door het Nederlands Douane orkest.
- * 10.45 uur - Ontvangst met koffie en thee.
- * 11.15 uur - Einde.

Op deze koude en regenachtige Zondag was er veel belangstelling voor deze herdenking. Niet alleen genodigden, maar vooral van de vele omstanders die ook deze plechtigheid bijwoonden. Ook was het de eerste keer dat de nieuwe burgemeester van Rotterdam, Mevrouw Schouten, de toespraak hield. Zij sprak over de meer dan 3500 geallieerde schepen die samen met hun bemanning, die voor de oorlog niets vermoedend weer terug gingen naar hun schip, op zee zijn gebleven. Vrede is niet vanzelfsprekend, daar moeten we heel zuinig op zijn.

Van koopvaardijbemanning naar frontsoldaten op zee: Voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog had Nederland met ruim 1100 zeeschepen een van de grootste en modernste koopvaardijvloot ter wereld. Veel van die schepen en hun bemanningen werden tijdens de oorlog voor geallieerde oorlogsdoeleinden ingezet. Nauwelijks getraind en bewapend deden ze jarenlang en onder de meest gevaarlijke omstandigheden hun werk. Of beter de *plicht* die hen in het landsbelang was opgelegd, met het groot gevaar voor eigen leven, want de vijand deed er van alles aan om de schepen te laten zinken.

Vaarplicht:

Op 6 Juni 1940 kondigde Koningin Wilhelmina een vaarplicht af en werd het koopvaardij personeel met een pennenstreek gemilitariseerd. Het ene moment waren ze burgers, jongens soms nog, het volgende moment ongetrainde dienstplichtige frontsoldaten op zee. Hun taak was levensgevaarlijk, maar het koopvaardij personeel had geen keus. Ze moesten varen. Het alternatief was deserteren en werd zwaar bestraft. De vaarplicht gold voor bijna 1200 schepen met 32000 bemanningsleden, waarvan ruim 19000

Nederlanders. De meesten van hen waren op zee toen de oorlog uitbrak en zouden hun thuis jaren niet meer zien.

Databank Koopvaardij:

Deze databank is gratis en te vinden op de website: www.koopvaardijpersoneel40-45.nl/databank en is de moeite waard als men zoekt naar informatie betreffende maatschappij, schip of bemanning !

Stoom vrachtschip TJIBESAR

1940-1945

Inzet WO2

Maatschappij: N.V. Java China Japan Lijn, Batavia.

Bouwjaar: 1922

Reizen (alleen of in konvooiverband):

Trinidad-Key West	21-28 jul 1942	TAW-7	12
Key West-New York	31 jul-4 aug 1942	KN-125	23
New York-Guantanamo	27 sep-4 okt 1942	NG-309	24
Guantanamo-Cristobal	4-9 okt 1942	GZ-6	28
Bahia-Trinidad	23 feb-6 mar 1943	BT-5	27 (BLITAR, EDAM, VERMEER)
Trinidad-Guantanamo	10-15 mar 1943	TAG-47	44 (BACCHUS, BLITAR, COTTICA, EDAM, VERMEER, WINSUM)
Guantanamo-New York	15-23 mar 1943	GN-47	40 (BLITAR, EDAM, VERMEER, WINSUM)
New York-Key West	11-17 mei 1943	NK-540	10
Key West-Guantanamo	19-22 mei 1943	KG-634	9
Guantanamo-Cristobal	30 mei-3 jun 1943	GZ-33	16 (TAWALI)
Durban-ontbonden	16-18 jul 1943	DN-52	11
Alexandria-Hampton Rds	29 sep-27 okt 1943	GUS-17	90 (ALCINOUS, GOVERT FLINCK)
New York-Guantanamo	8-14 dec 1943	NG-403	35 (HERCULES)
Guantanamo-Cristobal	15-19 dec 1943	GZ-53	22 (KOTA GEDE)

Bronnen:

Nationaal Archief Den Haag
2.12.30 / 2.16.31 / 2.16.32 / 2.16.40 / 2.16.54 en 2.06.084
Nederlands Instituut voor Militaire Historie
LOCK archief (London Collectie Koopvaardij)
Stichting Maritiem Historische Databank
gegevens schip en foto
Convoy Web, Arnold Hague Convoy Database
www.convoyweb.org.uk

Verslag: Lineke Aalberts

Opmaak: HJK